

SU ÜRÜNLERİ GENETİK KAYNAKLARININ KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIMI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye iç su ve denizlerinde yaşayan su ürünleri genetik kaynaklarının tanımlanması, korunması, sürdürülebilir kullanımı, politika ve alt yapı oluşturulması ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkralarına, 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi ve 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (g) bentlerine, 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 14 üncü maddesine, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) Gen bankası: Embriyo, sperma, ovum, hücre, doku, DNA ve diğer su ürünleri genetik materyallerinin yapay yöntemlerle ve ağırlıklı olarak dondurularak koruma altına alındığı yeri,
- c) Genel Müdürlük: Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünü,
- ç) Koordinatör: Hayvan Genetik Kaynakları Ulusal Koordinatörünü,
- d) Koruma: SÜGK'nın korunmasını,
- e) Sekreteryaya: Su ürünleri genetik kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir kullanımı ile ilgili iş ve işlemlerden sorumlu Genel Müdürlük bünyesinde oluşturulan sekreteryayı,
- f) SÜ: Su ürünlerini; yaşamının tamamını ya da bir kısmını suda geçiren organizmaları,
- g) SÜGK: Su ürünleri genetik kaynakları; gıda, yem ve tarımsal üretim amaçlı kullanılan ya da potansiyel kullanım alanı bulunan, su ürünlerine ait tür, alt tür, varyete, hat, ekotip, suş ve topluluklar ile yeni oluşturulan varyete, hat ve hibritleri,
- ğ) SÜ Koordinatörü: Su ürünleri araştırmaları çalışma grubu koordinatörünü,
- h) Sürdürülebilir kullanım: SÜGK'nın arz, talep, ekonomik, teknik ve teknolojik olanaklarının geliştirilerek, uzun dönemde çeşitliliklerinin azalmasına yol açmayacak şekilde ve oranda kullanımını,
- ı) Tavsiye komisyonları: Sekreteryaya'nın belirleyeceği konularda çözüm, planlama ve uygulama önerileri oluşturmak üzere ilgili uzmanlardan oluşturulan daimi komisyonları,
- i) Ulusal Komite: Su Ürünleri Genetik Kaynaklarını Koruma Ulusal Komitesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sekreteryanın Görevleri Ulusal Komite ve Tavsiye Komisyonlarının Kuruluşu, Çalışma Esasları ve Görevleri

Sekreteryanın görevleri

MADDE 4 – (1) Koruma ve sürdürülebilir kullanım ile ilgili iş ve işlemler Sekreteryaya tarafından yürütülür.

(2) Sekreteryanın görevleri aşağıda belirtilmiştir;

- a) SÜGK'nın tanımlanması, dökümünün yapılması, risk ve eğilimlerinin belirlenip izlenmesi, koruma ve sürdürülebilir kullanımı, politika, kurum ve altyapı geliştirme çalışmalarının yürütülmesi için gerekli eşgüdümü sağlamak,
- b) SÜGK'nın mevcut tüm yöntemlerle canlı olarak ve gen bankalarında korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla tedbirler almak,
- c) Tavsiye komisyonlarının toplantılarını koordine etmek, korumada karşılaşılan sorunları değerlendirip önceliklendirerek ilgili tavsiye komisyonu ile birlikte geliştirilen çözüm önerilerini uygulamaya koymak ve denetlemek, alınan kararları Ulusal Komiteye bildirmek,
- ç) Uluslararası platformda Bakanlığın temsilen, Genel Müdürlük sorumluluğundaki görevleri yürütmek, ülke raporlarını hazırlamak, teknik işbirliği sağlamak, gelişmeler hakkında ilgili paydaşları bilgilendirmek, çalışma konularında ilgili birim, kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdüm ve işbirliği sağlamak, eğitim gereksinim ve konularını belirlemek, yurt içi ve yurt dışı eğitimleri organize etmek,
- d) SÜGK'nın ve korunmasının kamuoyuna tanıtımı, benimsetilmesi, yetiştirici katkı ve desteğinin sağlanması amacıyla her türlü yayım faaliyetini düzenlemek,

e) Sekreteryaya toplantı gündemi ve ilgili bilgi ve belgeleri olağan toplantılarda toplantı tarihinden en az otuz gün, olağanüstü toplantılarda ise en az on beş gün önceden komite üyelerine göndermek.

Ulusal Komitenin kuruluşu

MADDE 5 – (1) Ulusal Komite Bakanlık Müsteşar Yardımcısı başkanlığında ve aşağıda belirtilen üyelere oluşur;

- a) Bakanlık ilgili birimlerinden sekiz temsilci,
 - 1) Genel Müdürlükten; Genel Müdür, ilgili Genel Müdür Yardımcısı, Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Dairesi Başkanı, Koordinatör, SÜ Koordinatörü,
 - 2) Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü,
 - 3) Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünden ilgili Genel Müdür Yardımcısı,
 - 4) Tarım Reformu Genel Müdürlüğünden ilgili Genel Müdür Yardımcısı,
- b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığında ilgili Genel Müdür Yardımcısı,
- c) Orman ve Su İşleri Bakanlığında iki temsilci,
 - 1) Su Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı,
 - 2) Devlet Su İşleri Genel Müdür Yardımcısı,
- ç) İçişleri Bakanlığı Sahil Güvenlik Komutanlığından bir temsilci,
- d) Ziraat, su ürünleri, deniz bilimleri ve fen fakülteleri ilgili bölümlerinden yedi temsilci,
- e) İlgili meslek ve sivil toplum kuruluşlarından dört temsilci.

Ulusal Komitenin çalışma esasları

MADDE 6 – (1) Ulusal Komitenin çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir;

- a) Ulusal Komite, Ekim ayında olağan, gerektiğinde Bakanlığın daveti veya üyelerin en az 1/3'ünün Genel Müdürlüğe yazılı olarak toplantı talebinde bulunması halinde olağanüstü olarak toplanır,
- b) Ulusal Komite, üyelerin en az 2/3'ü ile toplanır,
- c) Kararlar, toplantıya katılan üyelerin 2/3 çoğunluğu ile alınır.

Ulusal Komitenin görevleri

MADDE 7 – (1) Ulusal Komitenin görevleri aşağıda belirtilmiştir;

- a) Koruma faaliyetleri ile ilgili ilkeleri, hedefleri ve politikaları belirlemek,
- b) Konu ile ilgili önceki dönem çalışmalarını değerlendirmek ve sonraki dönem çalışma programını yapmak,
- c) Uygulamada karşılaşılan sorunlar ve bunların çözümleri ile ilgili teklifleri hazırlamak,
- ç) Koruma ve SÜGK'nın yetiştirilmesi faaliyetleri ile ilgili araştırma ve eğitim çalışmalarında ana hedefleri belirlemek,
- d) Koruma amaçlı olarak, SÜGK'nın envanteri, tespiti, değerlendirilmesi ve hedeflere ulaşılabilmesi için önerilerde bulunmak,
- e) Gerektiğinde, SÜGK'nı koruma ve sürdürülebilir kullanım ile ilgili konularda tavsiye komisyonlarını oluşturmak ve bu komisyonların çalışma konularını belirlemek,
- f) SÜGK'nın yurt içi ve yurt dışı kullanımı, ithalatı ve ihracatı ile ilgili tavsiye kararları almak,
- g) Ulusal Komite çalışmalarında nesli tükenmekte veya tehlikede olan SÜGK'na öncelik vererek, önerilerde bulunmak.

Tavsiye komisyonlarının kuruluşu

MADDE 8 – (1) Tavsiye komisyonları; Sekreteryaya tarafından tanımlanma, koruma, sürdürülebilir kullanım, politika ve alt yapı oluşturma ana başlıkları altında, gerekli görülen konularda ve belirlenecek en az üçer üyeden oluşmak üzere Bakanlık oluruyla oluşturulur.

Tavsiye komisyonlarının çalışma esasları

MADDE 9 – (1) Tavsiye komisyonlarının çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir;

- a) Tavsiye komisyonları, Sekreteryanın koordinasyonunda yılda bir kez Şubat ayında olağan, komisyon üyelerinin kararı ile gerekli görüldüğü sıklıkta olağanüstü olarak toplanır,
- b) İlk toplantıda kapalı oylama ile en çok oy alan üye, tavsiye komisyonu başkanı seçilir,
- c) Her tavsiye komisyonu çalışma yöntemini kendisi belirler,
- ç) Tavsiye komisyonları, üyelerin en az 2/3'ü ile toplanır,
- d) Tavsiye komisyonlarının kararları, toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile alınır,
- e) Tavsiye komisyonlarının kararları rapor halinde Sekreteryaya sunulur.

Tavsiye komisyonlarının görevleri

MADDE 10 – (1) Tavsiye komisyonlarının görev konuları Sekreteryaya tarafından belirlenir.

- (2) Görevli olduğu konuda, yetkili karar organı olarak Sekreteryaya ve Ulusal Komiteye danışmanlık yapar.
- (3) Sekreteryaya tarafından görevlendirildiği hususlardaki faaliyetler ile ilgili mevcut durumu tespit eder, ilkeleri, hedefleri belirler ve çalışma desenini oluşturur, en etkin uygulama tekniklerini saptar ve değerlendirir,

karşılaşılan sorunlar ve bunların çözümleri ile ilgili rapor hazırlar, görüş geliştirir ve hedeflere ulaşılabilmesi için Sekretaryaya önerilerde bulunur.

(4) Bir sonraki toplantının gündemini oluşturur ve yapılacak çalışmaları belirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Uygulama ve Uluslararası İşbirliği**

Uygulama

MADDE 11 – (1) Onaya sunulacak Ulusal Komite tavsiye kararları Bakanlığa bildirilir ve Bakanlığın onayı ile yürürlüğe girer.

Uluslararası İşbirliği

MADDE 12 – (1) Genel Müdürlük, SÜGK'nın korunması ile ilgili uluslararası kuruluşların faaliyetlerine katılarak Bakanlığın bu kuruluşlar nezdinde temsil edilmesini sağlar. Bu kuruluşlar ile işbirliği halinde araştırma, eğitim ve bilimsel faaliyetler gerçekleştirebilir.

(2) Koruma altına alınan SÜGK'nın yurt dışına çıkarılması, yabancı kişi ve kuruluşların bu kaynaklar üzerinde yapacakları çalışmalar mevcut mevzuat ve/veya Ulusal Komitenin tavsiyesi ile Bakanlığın iznine bağlıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Son Hükümler**

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.Asp?MevzuatKod=7.5.16554&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=su%20%C3%BCr%C3%BCnleri>